

עת"א 20265/12/15 - פנחס רחמיין נגד שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 15-12-20265 רחמיין נ' שירות בתי הסוהר

בפני כב' הנשיא אברהם טל

העוטר פנחס רחמיין

נגד

שירות בתי הסוהר המשיב

החלטה

1. העוטר מרצה 28 שנות מאסר עולם קצוב בגין רצח אשתו והוא עוטר כנגד החלטת המשיב להוציא אותו מאגף השיקום הפרטני ולהפסיק את לימודיו במכילאה לMINTEL, לאחר שאיתר הגיעו ללימודים.

2. העוטר טוען שתפקידו בכלל חובי, הוא יצא למלعلاה מ-170 חופשות, שהיא כשה שנים באגף השיקום הפרטני, ממנו יצא ללימודים והצטיין בהם, השתתף בקבוצות חינוכיות וטיפוליות, נטל אחריות והתנצל על האיתור, שנגרם בגלל קשיי מגן אויר.

3. העוטר סומר בקשתו על חוות דעתו של הקריימינולוג ד"ר גיא בקר ממכוון פסגה בע"מ, שבדק אותו, בהסכמה חריגה של המשיב, ביום 23/2/16, ונתן מספר חוות דעת לגביו ואילו המשיב סומר התനגדות על אבחן שנערך לעוטר ע"י ד"ר אפטין ממב"ן ועל חוות דעת שהגיע בתגובה חוות הדעת של ד"ר בקר.

4. ד"ר אפטין ממב"ן כותב בסיקום אבחן פסיכולוגי שערך לעוטר ביום 6/12/15 שהעוטר הוא בעל סיכון בינוני-גבוה, הוא מודה בעבריות נשא מאסרו באופן פורמלי, מתקשה להביע אמפתיה לקורבנות מעשי, מצבו הנפשי בתקופה האחורה אינו יציב והגנות הפסיכולוגיות לא עוזרות לו להתמודד עם הפטולוגיה הנפשית החמורה שלו.

העוטר לוקה בהפרעה דו קוטבית וכניסתו למצבים המאנים מלאה אצלם בתסמינים פסיכוטיים חמורים, שגורמים להתנהגות לא צפוייה מצדיו.

لدעת ד"ר אפטין, העוטר לא מבין את משמעות הפטולוגיה שלו ולא יודע למנוע את ההידדרות במצבו, מצב שהוא גורם סיכון חמוץ, ولكن רמת מסוכנותו כלפי הזולת גבוהה.

ד"ר אפטין ממליץ שכל התקדמות של העוטר במסגרת השיקום תותנה בהסכם לחתת טיפול רפואיamazon באופן קבוע.

.5. העותר נבדק ע"י ד"ר רוטשטיין מב"ן ביום 17/1/16, הוא שלל קיום בעיות נפשיות אצלו, הפרעות בתפיסה ומחשבות אובדניות וצורך בטיפול רפואי. הבודקת התרשמה שהעוטר חסר תובנה למצוות אף קבעה שאין אינדיקציה לטיפול או אשפוז כפיו של העותר נגד רצונו.

העוטר נבדק פעם נוספת ע"י ד"ר רוטשטיין מב"ן ביום 16/3/3 ונמצא בעל אפקט מרומם, שלל בתקופת קיום בעיות נפשיות עצמו, שלל נזקקות לטיפול רפואי ונמצא חסר תובנה למצוות.

.6. ד"ר בקר כותב בחوات דעתו מיום 16/3/8 שבhintת מאפייני מסוכנותו של העוטר מצביים על קיום מסלול אירועים שהוביל לימוש מסוכנותו באירוע נשא מסרו, הקשור למצורף בין הפרעת אישיות גבולית נרכסיסטית של העוטר למערכת יחסיו עם אשתו.

לדעתו לא קיימים אצל העוטר מאפייני מסוכנות שקשורים לדפוסים כלליים של אלימות וכן הם לא מצביים על מסוכנות עתידית כללית. העדרם של גורמי סיכון בהווה לא תורמים בצורה משמעותית להשערה של מסוכנות כללית בהווה ובעתיד הקרוב.

ד"ר בקר סבור שלא סביר שהתנאים בהם התקיימה מסוכנות מצד העוטר בעבר יחוירו נכון גילו, ההליך הטיפולי בעבר, מצבו הנפשי היציב, תוכנית הפיקוח הקיימת וחוסר רצונו בקשר אינטימי חדש.

ד"ר בקר סבור שהסיכון הכללי לאלימות מצד העוטר הוא נמוך, ממליץ להעיר את מסוכנותו בעבר חצי שנה, לישם את תוכנית הטיפול והשיקום שנוצרה בעבר, עם התאמות למצבו הנוכחי, ולתת דגש טיפול ופיקוח על העדר אפשרות של התפתחות תנאי לחץ אפשרים ועל אפשרות עתידית של העזרות טיפולים רפואיים במקרה הצורך.

.7. בתגובהו לחوات דעתו של ד"ר בקר כותב ד"ר אפשטיין שהעוטר אובדן מספר פעמים כסובל מהפרעה דו-קוטבית, ולפי הספורות המקצועית, התפרצויות מאניות עלולות לגרום להתנוגות אלימה ולא צפואה.

לדעתו, מצבו הנפשי של העוטר גורם להתנוגות האלימה כלפי אשתו במשך שנים והחלטת ביהם"ש שאינו חולה נפש לא סותרת את אבחנתו הפסיכיאטרית.

לדעת ד"ר אפשטיין, מצבו הנפשי של העוטר לא מאוזן, הוא שרוי חיים במצב היפו-מאני, מסרב לקבל טיפול רפואי ובשנים האחרונות יש תנודות בתפקודו היומיומי והוא אמר להתחל בקרוב בהדרכה פרטנית פסיכוכינוכית.

ד"ר אפשטיין סבור שד"ר בקר ממעט במרכיזותם של האשפוזים הפסיכיאטריים שעבר העוטר במהלך מסרו, שמלאים על כך שהוא מגע ליציבות במצבו הנפשי, כאשר הוא מעירך את רמת מסוכנותו כנמוכה. חוסר התובנה של העוטר במצבו הנפשי וסירובו לקבל טיפול רפואי מאוזן באופן קבוע מעלים חשש להידרדרות במצבו הנפשי ולהביא אותו למצב היפו-מאני מסוכן.

.8. בהתייחס לחوات דעתו של ד"ר אפשטיין, שהגיב על חוות דעתו, טוען ד"ר בקר שהעוטר לא סובל עמוד 2

מהפרעה דו-קוטבית, שהרצת לא היה תוצאה של אפיוזה מאנית ובבידיקתו את העותר הוא לא גילה סימנים היפו-מאניים.

ד"ר בקר סבור שאשפוזים פסיכיאטריים אינם אינדיקטיה הכרחית למסוכנות, העותר סובל מהפרעות נפשיות ויצטרך לקבל טיפול תומך אך כיום מצבו יציב ואין חשש שמסוכנותו תבוא לביטוי, כפי שלא באה לביטוי במהלך מסרו.

9. במהלך הדיון האחרון שהתקיים לאחר קבלת כל חוות הדעת וההיסטוריה של המומחים אליון, טען ב"כ העותר שהרחקת העותר מהשייקום הפרטני נעשתה רק בעקבות אישורו להגעה ללימודים ולא בגלל מצבו הנפשי, שכן אף מסמך רפואי לא כתוב שהוא סובל מהפרעה דו-קוטבית אלא מהפרעה נפשית.

לאחר אשפוזו האחרון בשנת 2008 העותר הוחזר לשיקום הפרטני, הוא למד ויצא לחופשות עד שהופסקו ע"י ועדת אלמ"ב בגלל מצבו הנפשי.

לטענת ב"כ העותר, במהלך חופשותו של העותר משנת 2015 הוא מקיים شيئا במרכז "התחליה חדשה" בקשר להפרעות האישיות מהן הוא סובל.

ב"כ העותר טוען שלאחר אשפוזו האחרון של העותר בשנת 2008 הוא הוחזר לשיקום הפרטני והמשיר ללמידה וליצאת לחופשות מבלי שאף אחד הורה לו ללקחת תרופות. העותר סובל מהפרעה נפשית, אך חשש מצביו הידרדרות הוא חזק לעזירה ומצבו-cut יציב.

10. ב"כ המשיב טענה במהלך הדיון האחרון שהעותר לא הורחק מהשייקום הפרטני בגלל האיתור אלא בגלל מצבו הנפשי ואין לקבל את חוות דעתו של ד"ר בקר, שבדק את העותר עם אחת. לטענה, יש לקבל את ממצאי הבדיקות האחרונות שנערכו לעותר לפיהן הוא סובל מהפרעה דו-קוטבית ומסרב ללקחת תרופות.

11. לאחר שעינתי בדוח האבחון הפסיכולוגי שנערך לעותר ע"י ד"ר אפטין, בחוות דעתו של ד"ר בקר ובהתיחסותיהם, במצבם הבודיקות הפסיכיאטריות שנערכו לעותר ביום 17/1 וביום 3/3/16 בחווה"ד של ד"ר שני ובמסמכים נוספים שהוצגו בפני, במיחוד ע"י ב"כ העותר, הגעתו למסקנה ש מצבו הנפשי הנוכחי של העותר מצדיק את הרחקתו מהשייקום הפרטני ואת הפסקת לימודיו, גם מבלי להתחשב באיתורו להגעה ללימודיו.

12. בחלוקת שנפלה בין ד"ר אפטין וד"ר בקר בשאלת אם העותר סובל מהפרעה דו-קוטבית ומסרב בהיותו בהתקפי היפו-מאניה הוא בלתי צפוי ומסוכן לסביבתו אני מקבל את דעתו של ד"ר אפטין, שמדוברת לא רק על ממצאי האבחון שערכו לעותר ביום 6/12/15 אלא גם במצבם הבודיקות הפסיכיאטריות שנערכו לעותר ביום 17/1 ו-3/3/16, בעקבותיהן הומליך להגדרו כהשגהה ב'.

על פי ממצאי הבדיקות, כפי שהובאו לעיל, הוא מאובחן כסובל מהפרעה דו-קוטבית ומהפרעה נפשית

ונמצא במצב היפו-מאני, הוא שולל בთוקף קיום בעיות נפשיות אצלו, טוען שהוא מרגיש טוב ולא זקוק לתקופות.

13. מבלי לגרוע ממומחיותו של ד"ר בקר, אני מעדיף את ממצאי האבחון של ד"ר אפטשיין על חוות דעתו של ד"ר בקר שمبוססת על בדיקה אחת של העוטר ולא על מספר בדיקות פסיכיאטריות, שאמנים ערכו לאחר האבחון.

14. איני מתעלם לכך שהעוטר הוחזר לשיקום הפרטני לאחר שהוא מאושפז אשפוז פסיכיאטרי בשנת 2008 אך הרחיקתו נגרמה בעיקר בגלל החזקת סכין על ידו במקום לימודיו וביהם"ש קבוע שיוחזר לאגף השיקום הפרטני אלא אם תינטע חוות דעת שמצוון הנפשי לא אפשר זאת.

15. לאור כל האמור לעיל, מצבו הנפשי הנוכחי של העוטר לא מאפשר את החזרתו לשיקום הפרטני וללימודים.

ד"ר אפטשיין יערוך אבחון פסיכולוגי לעוטר במהלך חודש ספטמבר 2016 ויש לקוות שם העוטר יתמיד בהדרכה הפרטנית הפסיכו-חינוכית וטיפול רפואי עפ"י המלצת רופאיו, מצבו הנפשי ואפשר את החזרתו לאגף השיקום וללימודים.

16. בכפוף לאמור לעיל, אני זוכה את העתירה.

ניתנה היום, י' אייר תשע"ו, 18 Mai 2016, במעמד ב"כ הצדדים.

אברהם טל, נשיא